T094 ATĐ 6 (48) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q192-Kiến Uẩn-Luận về Niệm Trú

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 192 715

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 192

LUAÄN VEÀ NIEÄM TRUÙ (Phaàn 6)

“Luùc baáy giôø Ñöùc Theá Toân noùi lôøi naøy xong lieàn tieán vaøo Tónh löï thöù nhaát, theo thöù töï cho ñeán tieán vaøo Ñònh Dieät taän. Luùc aáy, Toân giaû A- nan lieàn hoûi Toân giaû A-neâ-luaät-ñaø raèng: Ñöùc Theá Toân baây giôø ñaõ nhaäp Nieát-baøn chaêng? Traû lôøi raèng: Chöa ñaâu, chæ laø tieán vaøo Ñònh Dieät taän maø thoâi. Laïi hoûi: Vì sao bieát vaäy? Traû lôøi raèng: Toâi ñích thaân nghe ñöôïc töø Ñöùc Phaät, Ñöùc Theá Toân tieán vaøo Tónh löï thöù tö döïa vaøo Ñònh Baát ñoäng tòch tónh maø nhaäp Nieát-baøn, aùnh maét cuûa theá gian maát ñi.” Hoûi: Toân giaû A-nan laø bieát maø hoûi, hay laø khoâng bieát? Neáu bieát thì vì sao laïi hoûi? Neáu khoâng bieát thì laøm sao goïi laø nhaän bieát taâm cuûa Ñöùc Phaät? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Toân giaû aáy bieát roõ ñieàu ñoù. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì vì sao laïi hoûi? Ñaùp: Cuõng coù luùc bieát maø coá yù hoûi ñeå laøm phaùt khôûi ngoân luaän, nhö noùi: Ñöùc Theá Toân bieát maø coá yù hoûi. Laïi nöõa, Toân giaû A-nan muoán neâu roõ Toân giaû A-neâ-luaät-ñaø coù coâng ñöùc thuø thaéng, cho neân tuy bieát maø vaãn hoûi. Nghóa laø Toân giaû aáy tuy coù coâng ñöùc thuø thaéng maø Ñaïi chuùng khoâng bieát, muoán khieán cho Ñaïi chuùng bieát roõ ñieàu aáy, vì vaäy maø coá yù hoûi. Coù ngöôøi noùi: Toân giaû aáy khoâng bieát. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì laøm sao goïi laø nhaän bieát taâm cuûa Ñöùc Phaät? Ñaùp: Ñöùc Phaät xuaát Ñònh roài A-nan nhaän bieát taâm tröôùc ñaây, maø luùc aáy khoâng nhaän bieát laø bôûi vì Ñöùc Phaät coøn ôû trong Ñònh. Laïi nöõa, Toân giaû aáy neáu luùc truù trong taâm thuoäc taùnh thöôøng haèng thì coù theå nhaän bieát taâm cuûa Ñöùc Phaät, luùc baáy giôø taâm aáy do hai ñieàu buoàn lo phieàn muoän maø che khuaát, cho neân khoâng nhaän bieát taâm cuûa

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 192 716

Ñöùc Phaät: 1. Buoàn lo phieàn muoän vì maát ñi quyeán thuoäc. 2. Buoàn lo phieàn muoän vì maát ñi baäc Ñaïi Sö. Hoûi: Toân giaû A-neâ-luaät-ñaø vì sao bieát vaäy?

Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Luùc Ñöùc Theá Toân saép nhaäp Nieát-baøn, tieán vaøo Ñaúng chí gioáng nhö Thanh vaên, cho neân vò aáy bieát ñöôïc. Lôøi bình: Ngöôøi aáy khoâng neân ñöa ra caùch noùi naøy, bôûi vì luùc baáy giôø Ñöùc Phaät ngay luùc aáy tieán vaøo taát caû Tónh löï-Giaûi thoaùt-Ñaúng trì- Ñaúng chí khoâng gioáng nhö Thanh vaên-Ñoäc giaùc. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì vò aáy laøm sao bieát ñöôïc? Ñaùp: Luùc baáy giôø Ñöùc Theá Toân khôûi taâm tieán vaøo-rôøi ra Ñònh gioáng nhö Thanh vaên-Ñoäc giaùc, vò aáy nhôø ñoù bieát ñöôïc bôûi vì laø caûnh cuûa vò aáy, gioáng nhö luùc voi chuùa vöôït qua soâng saâu, neáu ñang ôû giöõa soâng thì loaøi ngöôøi khoâng coù ai bieát, chæ quan saùt daáu veát tieán vaøo-rôøi ra khoûi doøng nöôùc thì bieát nôi vo chuùa ñaõ tieán vaøo-rôøi ra; nhö vaäy Ñöùc Theá Toân neáu luùc truù trong doøng soâng cuûa Ñaúng chí raát saâu, thì taát caû Thanh vaên-Ñoäc giaùc khoâng coù theå ngay luùc aáy nhìn thaáy, chæ quan saùt taâm tieán vaøo-rôøi ra Ñònh nhö daáu veát tieán vaøo-rôøi ra khoûi doøng nöôùc, thì bieát tieán vaøo Ñònh nhö vaäy-rôøi ra töø Ñònh nhö vaäy. Nhö noùi: “Luùc baáy giôø Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp-ba daáy leân nghó raèng: Mình neân laáy gì ñeå daäp taét ngoïn löûa thieâu chaùy thaân theå cuûa Nhö Lai? Laäp töùc daáy leân nghó raèng: Nay mình neân duøng söõa thôm ñeå daäp taét ngoïn löûa! Ngay luùc khôûi taâm thì coù boán doøng söõa thôm töø hö khoâng maø röôùi xuoáng, vì vaäy khieán cho ngoïn löûa thieâu chaùy thaân theå cuûa Nhö Lai cuøng luùc maø taét ngaám.” Hoûi: Vì sao caàn phaûi duøng söõa thôm ñeå daäp taét ngoïn löûa thieâu chaùy thaân theå cuûa Nhö Lai? Ñaùp: Bôûi vì muoán hieån baøy veà phaùp töông töï vôùi nhöõng ngöôøi Tieân. Nghóa laø tuïc leä ôû nöôùc aáy, neáu ngöôøi Tieân maïng chung thì duøng söõa thôm ñeå daäp taét ngoïn löûa thieâu chaùy thaân theå, neáu ngöôøi höôûng thuï duïc laïc maïng chung thì duøng röôïu ñeå daäp taét ngoïn löûa thieâu chaùy thaân theå; Ñöùc Phaät laø baäc thuø thaéng ôû trong nhöõng ngöôøi Tieân, töùc laø vò ngöôøi Tieân baäc nhaát, cho neân nay cuõng duøng söõa thôm ñeå daäp taét ngoïn löûa. Laïi nöõa, muoán laøm cho Xaù-lôïi cuûa Ñöùc Phaät voâ cuøng thanh tònh, cho neân duøng söõa thôm ñeå röôùi vaøo. Laïi nöõa, sinh thaân cuûa Ñöùc Phaät laø do söõa maø nuoâi lôùn, cho neân nay Xaù-lôïi cuõng duøng söõa ñeå röûa saïch. Laïi nöõa, taùnh cuûa söõa laø beùo maø coù theå daäp taét ngoïn löûa; hoaëc

coù vaät tuy laø taùnh beùo maø khoâng coù theå daäp taét ngoïn löûa, laïi khieán cho ngoïn löûa röïc leân, nhö caùc loaïi bô-daàu...; coù vaät tuy coù theå daäp taét ngoïn löûa maø taùnh khoâng beùo, nhö nöôùc-röôïu...; chæ coù söõa laø taùnh beùo laïi coù theå daäp taét ngoïn löûa, cho neân chæ duøng söõa. Bôûi vì nghóa naøy, cho neân Toân giaû Ñaïi Ca-dieáp-ba, hieän baøy boán doøng söõa thôm duøng ñeå daäp taét ngoïn löûa thieâu chaùy thaân cuûa Nhö Lai. Nhö noùi: Luùc baáy giôø Toân giaû A-nan, sau khi Ñöùc Phaät nhaäp Nieát- baøn ñaõ traûi qua baûy ngaøy ñeâm, ñi voøng veà phía tay phaûi quanh ñoáng löûa thieáu chaùy thaân cuûa Nhö Lai, noùi baøi tuïng raèng: “Ngaøn lôùp y Traø-tyø Ñöùc Phaät, Chæ coù hai lôùp y khoâng chaùy, Laø y ngoaøi vaø y loùt thaân, Ñaây laø ñieàu kyø laï voâ cuøng.” Hoûi: Vì sao Ñöùc Theá Toân chæ coù hai lôùp y khoâng chaùy? Ñaùp: Bôûi vì coù uy löïc cuûa caùc

haøng Thieân thaàn tín kính Ñöùc Phaät ñaõ giöõ gìn laøm cho khoâng chaùy. Coù ngöôøi noùi: Laø do nguyeän löïc cuûa Ñöùc Phaät ñaõ giöõ gìn laøm cho trong-ngoaøi thanh tònh, ñoù laø moät lôùp y ôû beân trong giöõ gìn Xaù-lôïi (ñaø- ñoâ) cuûa Nhö Lai khieán cho khoâng phaân taùn nhieãm baån, moät lôùp y ôû beân ngoaøi giöõ gìn taát caû tro taøn khieán cho khoâng bò gioù cuoán maát. Coù ngöôøi noùi: Ñaây laø bieåu thò cho Chaùnh phaùp cuûa Nhö Lai coù hai loaïi baûo veä trong-ngoaøi, baûo veä beân trong ñoù laø nhöõng Tyø kheo-Tyø kheo Ni... thanh tònh, baûo veä beân ngoaøi ñoù laø haøng Quoác vöông-Ñaïi thaàn... coù nieàm tin thanh tònh, ñaây laø uy löïc cuûa Chaùnh phaùp khieán cho hai lôùp y aáy khoâng chaùy. Coù ngöôøi noùi: Ñaây laø bieåu thò cho trong taâm-ngoaøi thaân cuûa Nhö Lai ñeàu thanh tònh, taâm thanh tònh ñoù laø bôûi vì ñaõ vónh vieãn lìa xa taát caû phieàn naõo vaø taäp khí, thaân thanh tònh ñoù laø bôûi vì töø nghieäp dò thuïc cuûa töôùng thuø thaéng nhaát ñaõ daãn daét sinh ra. Nhö noùi: Boán Höõu, ñoù laø Boån höõu-Töû höõu-Trung höõu-Sinh höõu. Thanh cuûa Höõu thì coù nhieàu nghóa, noùi roäng ra nhö tröôùc. Trong naøy, thanh cuûa Höõu noùi ñeán naêm Uaån thuoäc Chuùng ñoàng phaàn cuûa soá höõu tình goïi laø Höõu. Hoûi: Theá naøo laø Boån höõu? Ñaùp: Tröø ra caùc uaån thuoäc phaàn Sinh-phaàn Töû, coøn laïi caùc Höõu trung gian, ñaây chính laø laáy naêm uaån-boán uaån trong moät thôøi kyø laøm taùnh. Hoûi: Vì sao Höõu naøy goïi laø Boån höõu?

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 192 718

Ñaùp: Ñaây laø do luùc tröôùc ñaõ taïo nghieäp maø sinh ra, cho neân goïi laø Boån höõu. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì nhöõng Höõu khaùc cuõng laø Boån höõu, bôûi vì ñeàu do luùc tröôùc ñaõ taïo nghieäp maø sinh ra? Ñaùp: Neáu laø do luùc tröôùc ñaõ taïo nghieäp maø sinh ra, thoâ thieån-hieån baøy deã hieåu-hieän thaáy roõ raøng thì goïi laø Boån höõu; nhöõng Höõu coøn laïi tuy laø do luùc tröôùc ñaõ taïo nghieäp maø sinh ra, nhöng vi teá-aån kín khoù hieåu- khoâng phaûi laø hieän thaáy roõ raøng, vì vaäy khoâng noùi ñeán. Hoûi: Theá naøo laø Töû höõu? Ñaùp: Caùc uaån thuoäc phaàn Töû, töùc laø laáy naêm uaån-boán uaån luùc maïng chung laøm taùnh. Hoûi: Theá naøo laø Trung höõu? Ñaùp: Tröø ra caùc uaån thuoäc phaàn Sinh-phaàn Töû, coøn laïi caùc Höõu trung gian, töùc laø laáy naêm uaån cuûa hai Höõu trung gian laøm taùnh. Hoûi: Vì sao Höõu naøy goïi laø goïi laø Trung höõu? Ñaùp: Ñaây laø sinh ra ôû khoaûng giöõa cuûa hai Höõu, cho neân goïi laø Trung höõu. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì nhöõng Höõu khaùc cuõng laø Trung höõu, bôûi vì ñeàu sinh ra ôû khoaûng giöõa cuûa hai Höõu? Ñaùp: Neáu sinh ra ôû khoaûng giöõa cuûa hai Höõu maø khoâng phaûi laø do neõo thaâu nhieáp, thì goïi laø Trung höõu; nhöõng Höõu coøn laïi tuy sinh ra ôû khoaûng giöõa cuûa hai Höõu, maø laø neõo thaâu nhieáp cho neân khoâng goïi laø Trung höõu. Hoûi: Theá naøo laø Sinh höõu? Ñaùp: Caùc uaån thuoäc phaàn Sinh, töùc laø laáy naêm uaån-boán uaån luùc tieán vaøo thai (kieát sinh) laøm taùnh. Hoûi: Boán Höõu naøy maáy loaïi laø saùt-na, maáy loaïi laø noái tieáp nhau? Ñaùp: Hai loaïi laø saùt-na, ñoù laø Töû höõu-Sinh höõu; hai loaïi laø noái tieáp nhau, ñoù laø Boån höõu-Trung höõu. Hoûi: Boán Höõu naøy maáy loaïi laø nhieãm oâ, maáy loaïi laø khoâng nhieãm oâ? Ñaùp: Ñeàu goàm chung caû hai loaïi. Hoûi: Boán Höõu

naøy maáy loaïi laø taâm nhieãm oâ, maáy loaïi laø khoâng nhieãm oâ? Ñaùp: Sinh höõu laø taâm chæ coù nhieãm oâ, ba Höõu coøn laïi laø taâm nhieãm oâ vaø khoâng nhieãm oâ. Hoûi: Boán Höõu naøy maáy loaïi laø höõu laäu, maáy loaïi laø voâ laäu? Ñaùp: Ñeàu chæ laø höõu laäu.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 192 719

Hoûi: Boán Höõu naøy veà Thôøi vaø Taâm thì maáy loaïi laø höõu laäu, maáy loaïi laø voâ laäu? Ñaùp: Hai loaïi chæ laø höõu laäu, ñoù laø Thôøi vaø Taâm cuûa Töû höõu-Sinh höõu; hai loaïi goàm chung höõu laäu-voâ laäu, ñoù laø Thôøi vaø Taâm cuûa Boån höõu-Trung höõu. Hoûi: Boán Höõu naøy veà Thôøi thì maáy loaïi khôûi taâm Ñoàng phaàn, maáy loaïi khôûi taâm khoâng Ñoàng phaàn? Ñaùp: Hai loaïi khôûi taâm Ñoàng phaàn, ñoù laø Thôøi cuûa Töû höõu-Sinh höõu; hai loaïi khôûi taâm Ñoàng phaàn-khoâng Ñoàng phaàn, ñoù laø Thôøi cuûa Boån höõu-Trung höõu. Caùc Duïc höõu thì taát caû Höõu aáy laø naêm Haønh chaêng? Cho ñeán noùi roäng ra. Trong naøy, caùc Uaån duøng thanh cuûa Haønh maø noùi. Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc quaù khöù noùi Uaån laø Haønh, Nhö Lai ÖÙng Chaùnh Ñaúng Giaùc Thích-ca Maâu-ni hieän taïi noùi Haønh laø Uaån. Bôûi vì Ñöùc Phaät tröôùc kia noùi naêm Haønh, Ñöùc Phaät baây giôø noùi naêm Thuû uaån, cho neân trong A-tyø-ñaït-ma naøy noùi naêm Haønh noùi ñeán naêm Haønh, laø muoán hieån baøy Ñöùc Phaät baây giôø noùi naêm Uaån töùc laø naêm Haønh maø Ñöùc Phaät tröôùc kia ñaõ noùi. Hoûi: Vì sao Ñöùc Phaät tröôùc kia noùi Uaån laø Haønh, Ñöùc Phaät baây giôø noùi Haønh laø Uaån? Ñaùp: Bôûi vì Ñöùc Phaät quaùn xeùt höõu tình ñaõ ñöôïc hoùa ñoä, cho neân tuøy theo söï thích hôïp maø noùi. Nghóa laø höõu tình do Ñöùc Phaät tröôùc kia hoùa ñoä thuaän theo nghe noùi veà Haønh maø ñaït ñöôïc hieåu bieát chính xaùc, höõu tình do Ñöùc Phaät baây giôø hoùa ñoä thuaän theo nghe noùi veà Uaån maø ñaït ñöôïc hieåu bieát chính xaùc(Chaùnh giaûi). Hoûi: Vì sao goïi laø Haønh? Ñaùp: Bôûi vì löu chuyeån cho neân goïi laø Haønh. Nghóa laø caùc Uaån ñôøi tröôùc do caùc Uaån ñôøi sau cho neân löu chuyeån, hoaëc laø caùc Uaån ñôøi sau do caùc Uaån ñôøi tröôùc cho neân löu chuyeån. Neáu sinh ôû coõi Duïc, thì duøng taâm cuûa coõi Duïc laøm taâm Ñoàng phaàn, laøm Ñoàng phaàn cho Maïng caên Chuùng ñoàng phaàn aáy; duøng taâm cuûa coõi Saéc-Voâ saéc vaø taâm voâ laäu laøm taâm khoâng Ñoàng phaàn, khoâng laøm Ñoàng phaàn cho Maïng caên Chuùng ñoàng phaàn aáy. Neáu sinh ôû coõi Saéc, thì duøng taâm cuûa coõi Saéc laøm taâm Ñoàng phaàn, duøng taâm cuûa coõi Duïc-Voâ saéc vaø taâm voâ laäu laøm taâm khoâng Ñoàng phaàn. Neáu sinh ôû coõi Voâ saéc, thì duøng taâm cuûa coõi Voâ saéc laøm taâm Ñoàng phaàn, duøng voâ laäu laøm taâm khoâng Ñoàng phaàn. Hoûi: Caùc Duïc höõu thì taát caû Höõu aáy laø naêm Haønh chaêng? Giaû söû

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 192 720

naêm Haønh thì taát caû Haønh aáy laø Duïc höõu chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc Duïc höõu maø khoâng phaûi laø naêm Haønh, ñoù laø höõu tình coõi Duïc truù trong taâm khoâng Ñoàng phaàn, vaø truù trong Ñònh Voâ töôûng-Dieät taän, bôûi vì luùc aáy Duïc höõu chæ coù hai Haønh. 2. Coù luùc

naêm Haønh maø khoâng phaûi laø Duïc höõu, ñoù laø trôøi Voâ töôûng ôû coõi Saéc truù trong taâm Ñoàng phaàn; neáu trôøi Voâ töôûng khoâng ñaït ñöôïc Voâ töôûng, thì luùc baáy giôø ñeàu coù ñuû naêm Haønh, bôûi vì trôøi Voâ töôûng aáy ôû phaàn vò coù taâm, cho neân nhaát ñònh khoâng khôûi leân taâm khoâng Ñoàng phaàn, maø Haønh aáy khoâng phaûi laø Duïc höõu. 3. Coù luùc Duïc höõu cuõng laø naêm Haønh, ñoù laø höõu tình coõi Duïc truù trong taâm Ñoàng phaàn, bôûi vì luùc aáy Duïc höõu coù ñuû naêm Haønh. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø Duïc höõu cuõng khoâng phaûi laø naêm Haønh, ñoù laø trôøi Voâ töôûng ôû coõi Saéc truù trong taâm khoâng Ñoàng phaàn vaø truù trong Ñònh Voâ töôûng-Dieät taän; neáu trôøi Voâ töôûng ñaït ñöôïc Voâ töôûng, neáu sinh ôû coõi Voâ saéc, thì luùc baáy giôø chæ coù hai Haønh, hoaëc laø boán Haønh, hoaëc laø moät Haønh, maø Haønh aáy laïi khoâng phaûi laø Duïc höõu. Hoûi: Caùc Saéc höõu-trôøi Höõu töôûng thì taát caû Höõu aáy laø naêm Haønh chaêng? Giaû söû naêm Haønh thì taát caû Haønh aáy laø Saéc höõu-trôøi Höõu töôûng chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc Saéc höõu-trôøi Höõu töôûng maø khoâng phaûi laø naêm Haønh, ñoù laø Saéc höõu-trôøi Höõu töôûng truù trong taâm khoâng Ñoàng phaàn, vaø truù trong Ñònh Voâ töôûng-Dieät taän, bôûi vì luùc baáy giôø Saéc höõu-trôøi Höõu töôûng ñeàu chæ coù hai Haønh. 2. Coù luùc naêm Haønh maø khoâng phaûi laø Saéc höõu-trôøi Höõu töôûng, ñoù laø höõu tình coõi Duïc truù trong taâm Ñoàng phaàn; neáu trôøi Voâ töôûng khoâng ñaït ñöôïc Voâ töôûng, thì luùc baáy giôø tuy ñeàu coù ñuû naêm Haønh, maø Haønh aáy khoâng phaûi laø Saéc höõu-trôøi Höõu töôûng. 3. Coù luùc Saéc höõu-trôøi Höõu töôûng cuõng laø naêm Haønh, ñoù laø Saéc höõu-trôøi Höõu töôûng truù trong taâm Ñoàng phaàn, bôûi vì luùc baáy giôø Saéc höõu-trôøi Höõu töôûng coù ñuû naêm Haønh. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø Saéc höõu-trôøi Höõu töôûng cuõng khoâng phaûi laø naêm Haønh, ñoù laø höõu tình coõi Duïc truù trong taâm khoâng Ñoàng phaàn, vaø truù trong Ñònh Voâ töôûng-Dieät taän; neáu trôøi Voâ töôûng ñaït ñöôïc Voâ töôûng, neáu sinh ôû coõi Voâ saéc, thì luùc baáy giôø chæ coù hai Haønh, hoaëc laø boán Haønh, hoaëc laø moät Haønh, maø Haønh aáy laïi khoâng phaûi laø Saéc höõu- trôøi Höõu töôûng.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 192 721

Hoûi: Caùc Saéc höõu-trôøi Voâ töôûng thì taát caû Höõu aáy laø hai Haønh chaêng? Giaû söû hai Haønh thì taát caû Haønh aáy laø Saéc höõu-trôøi Voâ töôûng chaêng? Ñaùp: Neân laøm thaønh boán caâu phaân bieät: 1. Coù luùc Saéc höõu-trôøi Voâ töôûng maø khoâng phaûi laø hai Haønh, ñoù laø trôøi Voâ töôûng khoâng ñaït ñöôïc Voâ töôûng, bôûi vì luùc baáy giôø Saéc höõu-trôøi Voâ töôûng aáy coù ñuû naêm Haønh, nguyeân côù nhö tröôùc. 2. Coù luùc hai Haønh maø khoâng phaûi laø Saéc höõu-trôøi Voâ töôûng, ñoù laø höõu tình coõi Duïc truù trong taâm khoâng Ñoàng phaàn, vaø truù trong Ñònh Voâ töôûng-Dieät taän; neáu Saéc höõu-trôøi Höõu töôûng truù trong taâm khoâng Ñoàng phaàn, vaø truù trong Ñònh Voâ töôûng-Dieät taän, thì luùc baáy giôø tuy ñeàu laø hai Haønh, maø Haønh aáy khoâng phaûi laø Saéc höõu-trôøi Voâ töôûng. 3. Coù luùc Saéc höõu-trôøi Voâ töôûng cuõng laø hai Haønh, ñoù laø trôøi Voâ töôûng ñaït ñöôïc Voâ töôûng, bôûi vì luùc baáy giôø Saéc höõu-trôøi

Voâ töôûng aáy chæ coù hai Haønh. 4. Coù luùc khoâng phaûi laø Saéc höõu-trôøi Voâ töôûng cuõng khoâng phaûi laø hai Haønh, ñoù laø höõu tình coõi Duïc vaø trôøi Höõu töôûng ôû coõi Saéc truù trong taâm Ñoàng phaàn, neáu sinh ôû coõi Voâ saéc, thì luùc baáy giôø môùi coù naêm Haønh, hoaëc laø boán Haønh, hoaëc laø moät Haønh, maø Haønh aáy laïi khoâng phaûi laø Saéc höõu-trôøi Voâ töôûng. Hoûi: Caùc Voâ saéc höõu thì taát caû Höõu aáy laø boán Haønh chaêng? Giaû söû boán Haønh thì taát caû Haønh aáy laø Voâ saéc höõu chaêng? Ñaùp: Caùc Höõu laø boán Haønh thì taát caû Haønh aáy laø Voâ saéc höõu, khoâng phaûi laø höõu tình coõi Duïc-Saéc maø coù boán Haønh. Coù luùc Voâ saéc höõu maø khoâng phaûi laø boán Haønh, ñoù laø höõu tình coõi Voâ saéc truù trong taâm khoâng Ñoàng phaàn, bôûi vì luùc baáy giôø Voâ saéc höõu aáy chæ coù moät Haønh. Coù theå coù Höõu laø naêm Haønh chaêng? Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao laïi soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vaên tröôùc tuy thaønh laäp coù Höõu laø hai Haønh maø chöa ngaên chaën coù Höõu laø ba Haønh, cuõng chöa thaønh laäp coù Höõu laø moät Haønh, nay bôûi vì ngaên chaën coù Höõu laø ba Haønh, vaø muoán thaønh laäp coù Höõu laø moät Haønh, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Coù theå coù Höõu laø naêm Haønh chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø höõu tình coõi Duïc vaø Saéc höõu-trôøi Höõu töôûng truù trong taâm Ñoàng phaàn, neáu trôøi Voâ töôûng khoâng ñaït ñöôïc Voâ töôûng, bôûi vì luùc aáy chaéc chaén coù naêm Haønh hieän taïi cuûa ñòa mình. Hoûi: Coù theå coù Höõu laø boán Haønh chaêng?

Ñaùp: Coù, ñoù laø höõu tình coõi Voâ saéc truù trong taâm Ñoàng phaàn. Hoûi: Coù theå coù Höõu laø ba Haønh chaêng? Ñaùp: Khoâng coù, bôûi vì khoâng coù höõu tình naøo thaønh töïu ba Uaån. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì taâm-taâm sôû phaùp chaéc chaén khoâng taùch rôøi nhau, bôûi vì Thoï-Töôûng-Tö luoân luoân töông öng vôùi nhau. Hoûi: Coù theå coù Höõu laø hai Haønh chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø höõu tình coõi Duïc vaø trôøi Höõu töôûng ôû coõi Saéc truù trong taâm khoâng Ñoàng phaàn, neáu truù trong Ñònh Voâ töôûng-Dieät taän, neáu trôøi Voâ töôûng ñaït ñöôïc Voâ töôûng, bôûi vì luùc aáy chæ coù hai Haønh. Hoûi: Coù theå coù Höõu laø moät Haønh chaêng? Ñaùp: Coù, ñoù laø höõu tình coõi Voâ saéc truù trong taâm khoâng Ñoàng phaàn, bôûi vì luùc aáy chæ coù moät Haønh. Hoûi: Coù theå coù Höõu khoâng coù Haønh chaêng? Ñaùp: Khoâng coù, bôûi vì khoâng coù höõu tình naøo khoâng phaûi laø do Uaån taïo thaønh, bôûi vì taát caû höõu tình chaéc chaén coù Maïng caên…cuûa ñòa mình.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.